

دفتر مجلس انصار اللہ بھارت

Office Of The Majlis Ansarullah Bharat

Mohallah Ahmadiyya Qadian-143516, Distt.Gurdaspur (Punjab) INDIA

Mob:9682536974, E-Mail.: ansarullah@qadian.in

ਮੁਹੱਲਾ ਅਹਮਦੀਆ ਕਾਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਪੰਜਾਬ)

ਰਮਜ਼ਾਨ ਦੀਆਂ ਵੱਡਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸੰਜਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਸੰਖੇਪ ਵਿਵਰਨ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮਾਅ ਹਜ਼ਰਤ ਮਿਰਜ਼ਾ ਮਸਰੂਰ ਅਹਮਦ ਖਲੀਫਾਤੁੱਲ ਮਸੀਹ ਅਲ-ਖਾਮਿਸ ਅੱਯਾਦੁੱਲ੍ਹਾ
ਤਆਲਾ ਬਿਨਸਰਹਿਲ ਅਜੀਜ਼, 15 ਮਾਰਚ 2024 ਮਸਜਿਦ ਮੁਬਾਰਕ, ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਟਿਲਫੋਰਡ, ਯੂ.ਕੇ

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ
اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ. مَلِكٌ يَوْمَ الدِّينِ. إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ. اهْدِنَا الصِّرَاطَ
الْمُسْتَقِيمَ. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ. غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ. أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ
مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

ਤਸਹੁੱਦ, ਤਾਉਜ਼, ਸੂਰਤੁੱਲ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਅਤੇ ਸੂਰਤੁੱਲ ਬਕਰਹ ਦੀ ਆਇਤ ਨੰਬਰ 184-185 ਦੀ
ਤਿਲਾਵਤ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

ਹੇ ਲੋਕੋਂ ! ਜੇ ਇਮਾਨ ਲਿਆਏ ਹੋ ! ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ (ਵੀ) ਰੋਜ਼ੇ (ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ) ਫ਼ਰਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਜਿਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੇ ਤੁਹਾਥੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ (ਆਤਮਿਕ
ਤੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਉਣਤਾਈਆਂ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ) ਸੰਜਮੀ ਬਣ ਜਾਓ ।

(ਸੋ ਤੁਸੀਂ) ਕੁੱਝ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦਿਨ (ਜ਼ਰੂਰ ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ) । ਪਰ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸੱਜਣ
ਰੋਗੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ (ਉਸ ਨੂੰ) ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਦੂਜੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ (ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ) ਹੋਵੇਗੀ
ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਜੋ ਇਸ (ਅਰਥਾਤ ਰੋਜ਼ਿਆਂ) ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ, (ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਫ਼ਿੱਦੀਆ
ਵੱਜੋਂ) ਇੱਕ ਨਿਰਧਨ ਨੂੰ ਭੇਜਨ ਛਕਾਉਣਾ (ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਅਨੁਸਾਰ) ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ । ਅਤੇ ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪੂਰੀ
ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਭਲਾ ਕਰਮ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਵੱਡਾ ਚੱਗਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਗਿਆਨੀ ਹੋ,
(ਤਾਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ) ਤੁਹਾਡਾ ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖਣਾ ਤੁਹਾਡੇ (ਆਪਣੇ) ਲਈ ਹੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ।

ਫ਼ਰਮਾਇਆ : ਰੱਬ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ । ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸੱਲਲਾਹੁ
ਅਲੈਹਿ ਵਸੱਲਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਬਰਕਤਾਂ ਵਾਲਾ ਮਹੀਨਾ ਹੈ । ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ
ਰੱਬ ਆਪਣੇ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫ਼ਜ਼ਲ ਨਾਲ ਬਖ਼ਸ਼ਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਰੱਬ ਤਾਂ ਆਮ
ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਝ ਬਖ਼ਸ਼ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖਿਆਲ ਵੀ ਨਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ । ਇਸ ਮਹੀਨੇ
ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਜਕੜ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਪੰਜੇ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ

ਦੇਣ ਲਈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਿੱਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਬਾਦਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਵੀ ਸੁਸਤੀਆਂ ਅਸੀਂ ਵਿਖਾ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਰੱਬ ਨੇ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਰਮਜ਼ਾਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਮਸਜਿਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੰਝ ਹੀ ਐਮ.ਟੀ.ਏ ਉੱਤੇ ਵੀ ਦਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਚੁੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਨੇੜਤਾ ਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਦੇਵੀਂ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਦੇਵੀਂ ਵਾਰਸ ਬਣਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ। ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸੱਲਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸੱਲਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਰੱਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਉਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਚੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਰੱਬ ਜੱਦ ਆਪਣੇ ਬੰਦੇ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਕਦਰ ਬਖ਼ਸ਼ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ। ਸੇ, ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼-ਕਿਸਮਤ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦੇ ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਲਾਭ ਚੁੱਕੀਏ।

ਸੂਰਤੁੱਲ ਬਕਰਹ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਸੰਜਮਤਾ ਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਰਨ ਦੀ ਹਦਾਯਤ ਫ਼ਰਮਾਈ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਫ਼ਰਮਾਇਆ। ਰੋਜ਼ੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੰਜਮਤਾ ਉੱਤੇ ਤੁਰਨਾ ਹੈ। ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਮੌਜੂਦ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦਾ ਰਮਜ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਸ ਖ਼ਿਆਲ ਰੱਖਣ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਜੇ ਵੱਡੀ ਵੱਡੀ ਇਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਵਿਖਾਵਾ ਅਤੇ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਰਮਜ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਦੇ ਪੜ੍ਹਣ ਪੜ੍ਹਾਉਣ, ਸੁਣਨ ਸੁਣਾਉਣ, ਇਬਾਦਤਾਂ ਅਤੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਵੱਲੋਂ ਧਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾ ਗੁਨਾਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਢਾਲ ਹੈ। ਪਰ ਢਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੈਤਾਨ ਤਾਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ੍ਹਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਬਾਦਤਾਂ ਅਤੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਕਿੱਲ੍ਹਾ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਵੱਡੇ ਚੈਲੰਜ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਕਸਰ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਆਉਣਗੇ। ਸੇ, ਅਸੀਂ ਰਮਜ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਚੈਲੰਜ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਬਾਦਤਾਂ ਅਤੇ ਕੁਰਆਨੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਥਿਆਰ ਨਾਲ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਾ ਸਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੀਏ।

ਰੋਜ਼ੇ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ : ਰੋਜ਼ੇ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਵੀ ਲੋਕ ਅਣਜਾਣ ਹਨ। ਰੋਜ਼ਾ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਭੁੱਖਾ ਪਿਆਸਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਹਕੀਕਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਜੋ ਅਨੁਭਵ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਰਿਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਨਫ਼ਸ ਪਾਕ ਹੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਸ਼ਫ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵੱਧਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੱਬ ਦੀ ਇੱਛਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਖੁਰਾਕ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਓ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਥ ਰਹੇ। ਸੇ, ਰਮਜ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਦੇ ਪੜ੍ਹਣ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੇ

ਨਾਲ ਇਬਾਦਤ ਅਤੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦਿਲ੍ਹ ਰੱਬ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦਾ ਰਹੇ। ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੀ ਦੱਸੀ ਹੋਈ ਦੁਆ, ਜੋ ਇਲਹਾਮੀ ਦੁਆ ਵੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ $\text{سبحان الله وبحمده سبحان الله العظيم اللهم صل على محمد وآل محمد}$ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦੁਆ ਹੈ। ਆਹਜ਼ਰਤ ਸੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸੱਲਮ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਦੁਆਵਾਂ ਦੇ ਕਬੂਲ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਰੱਬ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਨੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸੰਜਮਤਾ ਦੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਵੀ ਕਰੀਬ ਕਰੀਬ ਹਰ ਮਜਲਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਹੈ। ਆਪ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ' ਹਰ ਇੱਕ ਨੇਕੀ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਇਹ ਇਤਕਾ (ਅਰਥਾਤ ਸੰਜਮਤਾ) ਹੈ ' ਉਸ ਉੱਤੇ ਰੱਬ ਨੇ ਇਲਹਾਮ ਰਾਹੀਂ ਅੱਗਲੀ ਪੰਕਤੀ ਫ਼ਰਮਾਈ ਕਿ ' ਜੇਕਰ ਇਹ ਜੜ੍ਹ ਰਹੀ ਸਭ ਕੁੱਝ ਰਿਹਾ ਹੈ '। ਸੋ, ਸੰਜਮਤਾ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਨੇਕੀ ਵੱਲ੍ਹ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਜਮਤਾ ਸੰਸਾਰਿਕ ਵਿਖਾਵੇ ਤੋਂ ਪਾਕ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਜਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹਰ ਮੇਮਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਰੱਤਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜੀ ਆਇਤ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੁੱਝ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਫ਼ਰਮਾਇਆ : ਇਹਨਾਂ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਬ ਰੋਜ਼ੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਦ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਜੇ ਮਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਭਾਰ ਨ ਪਾਏ ਅਤੇ ਠੀਕ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਦ ਰੋਜ਼ੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰ ਲਏ। ਫ਼ਰਜ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਰ ਗ਼ੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਭਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ। ਫ਼ਿਦਿਆ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਦੇ ਗੁਣਾ ਪੁੰਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਧੂ ਨੇਕੀ ਹੈ। ਫ਼ਿਰ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਮਾਵਾਂ ਹਨ ਜਾਂ ਸਦਾ ਬਿਮਾਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਫ਼ਿਦਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਫ਼ਿਦਿਆ ਦੇਣਾ ਰੋਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹੈ। ਫ਼ਿਦਿਆ ਨਾਲ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਅਦਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਇਬਾਦਤ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਰੱਬ ਹੈ। ਜੇ ਰਹਿਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ। ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਖ਼ਿਆਲ ਆਇਆ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ਿਦਿਆ ਕਿਸ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਰੋਜ਼ੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਰੱਬ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਟੀ.ਬੀ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਫ਼ਿਦਿਆ ਤੋਂ ਇਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਜ਼ੂਰ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸਲ ਗੱਲ੍ਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਰਆਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਛੁੱਟ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸੰਜਮਤਾ ਹੈ। ਰੱਬ ਨੇ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰਾਂ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸਮੇਂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਤੇ ਛੁੱਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਵੀ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਮਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ ਹੋਣ

ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਵਗਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਕਤੀ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਹੈ ਨ ਕਿ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਵਿਖਾ ਕੇ ਕੋਈ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਮੁਸਾਫਿਰ ਜੇਕਰ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਵਗਿਆ ਦਾ ਫ਼ਤਵਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸੰਜਮਤਾ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰੇ।

ਰੱਬ ਸਾਨੂੰ ਰਮਜ਼ਾਨ, ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਉੱਤੇ ਤੁਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਜਮਤਾ ਨਾਲ ਲੰਘਾਉਣ ਦੀ ਤੈਫ਼ੀਕ ਬਖ਼ਸ਼ੇ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਜਮਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰ ਉੱਚੇ ਕਰਨ ਦੀ ਤੈਫ਼ੀਕ ਬਖ਼ਸ਼ੇ। ਅਸੀਂ ਸਦਾ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਸੋਹਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਰਮਜ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਅਥਾਹ ਬਰਕਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ। ਹਰ ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਰਕਤਾਂ ਅਤੇ ਰਹਿਮਤਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਰਮਜ਼ਾਨ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਹਕੀਕੀ ਫ਼ੈਜ਼ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ। ਇਹ ਰਮਜ਼ਾਨ ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ। ਕਬੂਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਤੈਫ਼ੀਕ ਮਿਲੇ। ਆਮੀਨ

ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਅਹਮਦੀ ਜਮਾਅਤੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੂਰ ਹੋਣ ਲਈ ਵੀ ਦੁਆ ਕਰਨ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਤੋਂ ਰੱਬ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਏ। ਰੱਬ ਦੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਵੀ ਦੁਆ ਕਰੇ। ਇਹ ਦੁਆ ਕਰੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦਾ ਦਾਮਨ ਅਜਿਹਾ ਪਕੜ੍ਹਣ ਕਿ ਕਦੇ ਸਾਡੀ ਕਿਸੇ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦਾਮਨ ਨ ਛੁੱਟੇ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ ਦੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਸਦਾ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਵਰਸਦੀ ਰਹੇ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਦੁਆ ਕਰੇ। ਰੱਬ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਕਲ ਅਤੇ ਸਮਝ ਬਖ਼ਸ਼ੇ ਅਤੇ ਉਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਤੇ ਮਹਦੀ ਮਾਹੂਦ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ। ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵੀ ਦੁਆ ਕਰੇ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਲਈ ਜੇ ਜੰਗਾਂ ਲੜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮਾਸੂਮ ਲੋਕ ਜੁਲਮ ਦੀ ਚੱਕੀ ਵਿੱਚ ਪਿਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਰੱਬ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਰਹਿਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਏ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਆਮ ਹਾਲਾਤ ਲਈ ਵੀ ਦੁਆ ਕਰੇ। ਰੱਬ ਜੰਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਏ ਜੰਗ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਕਿ ਅਹਮਦੀ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਰੱਬ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਾਏ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵੀ ਹਰ ਅਹਮਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਜਮਤਾ ਦਾ ਮਿਆਰ ਉੱਚਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹੀ ਰਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹੈ। ਰੱਬ ਇਸ ਦੀ ਵੀ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਤੈਫ਼ੀਕ ਬਖ਼ਸ਼ੇ। ਇੱਥੇ ਯੂ.ਕੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਾਇਰਾ ਤੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੁਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਰ ਤੋਂ ਬਚਾਏ। ਆਮੀਨ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَنَسْتَعِيْنُهُ وَنَسْتَعْفِرُهُ وَنُوْمِنُ بِهٖ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مِنْ يَّهِيْدِ اللّٰهِ فَلَا مُضِلَّ لَهٗ وَمَنْ يُضِلِّلْهُ فَلَا هَادِيَ لَهٗ وَنَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ وَنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ عِبَادَ اللّٰهِ رَحْمَتُهٗ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيتَاءِ ذِي الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاۗءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ اذْكُرُوْا اللّٰهَ يَدُّكُمْ وَاذْكُرُوْا اَدْعُوْكُمْ يَسْتَجِبْ لَكُمْ وَلِيْذِكُرِ اللّٰهُ اَكْبَرُ